

Proves d'aptitud personal
 Graus en educació infantil i primària

Competència comunicativa i raonament crític
 Sèrie 3

Qualificació			TR
Secció 1	Part 1		
	Part 2		
Secció 2			
Secció 3			
Suma de les notes (qualificació sobre 100)			
Qualificació sobre 10			
Qualificació final			

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Universitat de Lleida

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

UIC
barcelona

Universitat
Abat Oliba CEU

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal

Aquesta prova consta de tres seccions:

Secció 1. Comprensió lectora (qüestions 1-8)

Secció 2. Expressió escrita (qüestió 9)

Secció 3. Domini del sistema lingüístic (qüestió 10)

Tingueu en compte les observacions següents:

1. És obligatori respondre en català.
 2. La prova avalua la capacitat d'expressar-se correctament. Per aquest motiu, es penalitzaran els errors d'ortografia, de lèxic, de morfologia i de sintaxi amb un descompte d'1 punt per errada (el conjunt de la prova té un valor de 100 punts).
 3. Escriviu les respostes en l'espai assignat. Podeu utilitzar les pàgines 10 i 11 per a fer esquemes, esborranys, etc., però tingueu en compte que no es corregiran en cap cas.
-

SECCIÓ 1. COMPRESIÓ LECTORA

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que es plantegen tot seguit.

El dia en què potser va començar la ciència

Qualsevol veritat científica és revisable. Per definició. És un dels requeriments del mètode. La veritat científica no es blinda contra la realitat d'aquest món. Una veritat que sempre és compatible amb la realitat pot ser fins i tot certa (*demà plourà o no plourà*), però no és científica. La veritat científica ha de córrer el risc de ser desmentida per la realitat (*demà plourà pot resultar falsa però és científica*). En ciència, canviar de veritat no és una vergonya o un descrèdit, com ocorre en moltes altres formes de coneixement. El canvi d'opinió no es lamenta. Se celebra. En poques paraules: en ciència, davant el dubte, la darrera paraula la té sempre la realitat. El que la realitat fa més bé és refutar: una sola excepció trenca la regla. La realitat és la màxima autoritat a l'hora de refutar. En canvi, la confirmació d'una regla necessita infinits casos i res no impedeix que sigui el cas següent el que porti a la primera refutació. Per això el temps és la màxima autoritat per a fer confirmacions. Però l'evidència experimental no sempre ha tingut aquest tracte prioritari. En altres temps podia prevaler el prestigi de qui sostenia l'última veritat, una creença, una tradició... Aquest canvi es va produir en el Renaixement. La història que explicaré va ocórrer en presència de Galileu i podríem considerar que aquell dia la ciència moderna es va enlairar. És una història poc coneguda i les coses potser van passar així.

Galileo Galilei (o Galileu) té un amic metge que acaba de fer un descobriment torbador. Ha disseccionat un cor humà i l'ha examinat acuradament. Interpreta el que veu. El cor està dividit en quatre cavitats separades per una mena de vàlvules. El problema és que, fins aquell moment, la darrera paraula sobre el tema és ni més ni menys que la d'Aristòtil. Què cal fer? Com ha de comunicar el seu descobriment sense fer enfurismar tota l'escolàstica en ple? Quina classe de vanitat fa falta per a trencar una creença que ha perdurat durant segles? Galileu mira el seu amic amb expectació. Es tracta d'un torcebraç entre el pes de l'autoritat vigent i la força d'una nova evidència. Galileu suggereix al seu amic que convoqui la intel·lectualitat de Florència a la sala d'anatomia i l'encoratja a comunicar la seva observació. L'amic no ho veu gaire clar, però hi accedeix. I arriba el dia. En la impressionant sala troncocònica, Galileu seu a la primera fila, o sigui, en el nivell més baix, al costat del cadàver acabat de disseccionar i del seu amic, que acaba de tallar el cor netament i en sosté una meitat a cada mà. A Galileu li brillen els ulls com a un nen, mentre repassa el rostre seriós de les dues-centes autoritats invitades a l'acte. El metge anuncia amb veu aguda i vibrant la nova veritat. La màxima autoritat s'aixeca i trenca el silenci provocat per la gosadia del metge. Amb foc a la mirada i una veu profunda diu:

—Potser insinues que Aristòtil menteix?

Una onada de murmuris es propaga i fa una volta completa a la sala. El metge mira Galileu, Galileu assenteix amb el cap. Es fa un silenci eixordador. Galileu aconsegueix dominar els músculs del somriure, però somriu amb la mirada. El metge avança cap a la primera autoritat amb els braços

estesos i mig cor mirant cap amunt a cada palmell de la mà. La màxima autoritat abaixa la mirada lentament i s'enfronta a l'evidència. Les altres autoritats vigents i presents contenen la respiració i miren expectants l'autoritat suprema. La tensió es fa insuportable. La primera autoritat alça la mirada molt lentament, respira fondo i recorre una per una les dues-centes mirades presents. Galileu somriu ara d'orella a orella. Guanya l'evidència. Potser no és la primera vegada que passa, però sí que és la primera vegada que es reconeix en públic. A la fi, el metge també somriu.

Adaptació d'un text de
Jorge WAGENSBERG. *Mètode*, 52 [en línia] (20 gener 2007)

Part 1 (qüestions 1-5)

Tenint en compte el text que heu llegit, trieu la resposta correcta en cada cas.

[15 punts: 3 punts per cada resposta correcta, 0 punts per les qüestions no contestades i -1,5 punts per cada resposta incorrecta.]

1. En l'article es distingeix entre *veritat* i *veritat científica*. Com cal entendre aquesta distinció, segons l'autor?
 - a) La veritat científica és una afirmació plantejada de manera que es pot refutar amb arguments científics, empírics; en canvi, la veritat és una afirmació comuna apta només per a la conversa informal.
 - b) La veritat científica és una màxima que ha formulat un científic; en canvi, la veritat és una màxima que pot haver dit qualsevol altra persona.
 - c) La veritat científica aporta dades precises d'una investigació, mentre que la veritat es basa en la saviesa popular i perdura en el temps.
2. Per què l'autor afirma que la realitat és una gran refutadora de veritats científiques?
 - a) Perquè la natura és plena de sorpreses i d'imprevistos, mai no segueix una pauta.
 - b) Perquè calen molts casos per a confirmar una regla científica i, en canvi, una sola excepció pot trencar-la.
 - c) Perquè la realitat no deixa que li imposin pautes ni regles, sinó que segueix la seva lògica interna ingovernable.
3. Segons el text, qui creu en les evidències que demostren que el cor es divideix en quatre cavitats?
 - a) Aristòtil i Galileo Galilei, dues grans autoritats en la comunitat científica del Renaixement.
 - b) Només Galileo Galilei i el seu amic metge, els autèntics experts en la matèria.
 - c) Galileo Galilei, el seu amic metge i, finalment, tota la comunitat científica florentina.
4. La tesi global de l'article és que
 - a) la veritat científica s'ha de fonamentar només en evidències provinents d'autoritats de prestigi reconegut.
 - b) el mètode científic es basa en evidències, i algunes de les noves evidències poden ser la base de teories científiques trencadores.
 - c) les velles autoritats han de saber deixar pas als joves científics que aporten punts de vista innovadors.

5. En l'article, l'autor canvia el temps verbal predominant quan comença a explicar l'escena que té lloc a la sala d'anatomia de Florència; deixa de fer servir el passat i utilitza sobretot el present d'indicatiu. Com es pot interpretar aquest canvi?
- És una tècnica narrativa que vol produir un efecte determinat en el lector: vol fer-lo sentir com un espectador més de l'escena.
 - Fa servir el present perquè explica una escena relativament recent, més propera a nosaltres en el temps que les reflexions introductòries.
 - S'expliquen els fets en present perquè els descobriments de Galileo Galilei encara són útils i vigents per als cardiòlegs d'avui.

Espai per al corrector/a		
Secció 1. Part 1	Qüestió 1	
	Qüestió 2	
	Qüestió 3	
	Qüestió 4	
	Qüestió 5	
	Total de les qüestions*	

3 punts per cada resposta correcta, 0 punts per les qüestions no contestades i -1,5 punts per cada resposta incorrecta.

* Aquest total no pot ser inferior a 0 punts.

SECCIÓ 2. EXPRESSIÓ ESCRITA

[50 punts. Es valorarà l'adequació, la coherència i la cohesió del text.]

9. Escriviu un article divulgatiu per a una publicació dirigida a estudiants en què defenseu la importància de basar-se en evidències científiques en comptes de recórrer a opinions de personalitats a l'hora de prendre determinades decisions (en l'àmbit de la salut, de la gestió mediambiental o en qualsevol altra qüestió que considereu interessant). Podeu relacionar les vostres reflexions amb les aportacions de Jorge Wagensberg sobre el mètode científic, però tingueu en compte que heu d'elaborar un nou article que es pugui entendre de manera autònoma. Cal que hi aporteu coneixements culturals propis: podeu explicar algun fet històric o alguna vivència personal que il·lustri el vostre punt de vista.

L'article ha de tenir un títol adient i una extensió entre dues-cents cinquanta i tres-cents paraules. Anoteu al final el nombre de paraules que heu escrit.

Espai per al corrector/a			
Secció 2	Valoració global		
	Adequació	Objectiu	
		Gènere	
		Registre	
	Coherència	Estructura	
		Informació	
		Argumentació i valor afegit	
	Cohesió	Sintaxi	
		Puntuació	
		Connexió d'idees	
	Suma		
	Descompte per faltes		
	Total		

SECCIÓ 3. DOMINI DEL SISTEMA LINGÜÍSTIC

[20 punts: 0,75 punts per cada error detectat degudament, 0,75 punts per cada correcció adequada i 0,5 punts per cada justificació ben argumentada.]

10. El text següent conté diversos errors lingüístics. Fent ús de les taules que hi ha a continuació, detecteu, corregiu i justifiqueu deu errors d'ortografia, de lèxic, de morfologia, de sintaxi o d'expressió. Per fer-ho, seguiu la pauta següent:

Error: Escriviu la forma incorrecta, tal com apareix en el text.

Línia: Escriviu en quin número de línia es troba l'error.

Correcció: Escriviu la forma correcta.

Justificació: Expliqueu els motius o la normativa que determinen que la forma és incorrecta.

Portava una gorra de llana blava, un abric de pell antiquat però molt elegant i unes ulleres de sol que la tapaven mitja cara en l'altre meitat, s'hi veien unes arrugues molt marcades que encara li donaven mes personalitat. Tenia un dàlmata que li arribaba a la cintura i conduïa un sis cents vermell en perfecte estat de conservació. Tenia estil propi, no es podia negar. La
5 veia passar cada matí per davant del bar on jo treballava. No s'hi aturava mai: ella i el seu gos pujaven lleujers al cotxe, que sempre tenia aparcat al final del carrer, i marxaven disparats. L'endemà, quan entrava a treballar, el cotxe ja tornava estar estacionat allà mateix i l'escena es repetia.

Fins que, al cap d'un any de treballar en aquell bar, vaig deixar de veure aquell cotxe i la
10 senyora hi va deixar de passar pel davant. Vaig preguntar als clients habituals si sabien alguna cosa d'aquell personatge tan singular, però ningú no s'havia fixat mai.

Quan vaig decidir canviar d'aires i deixar la feina que estava fent durant més de tres anys, els companys em van preparar una festeta de comiat. Mentre em preniem el pèl pel viatge que estava a punt de iniciar i recordàvem anècdotes compartides, la senyora elegant es va asseure
15 a la terrassa del bar. Vaig demanar d'atendre-la jo. Quan li vaig servir el cafè que m'havia demanat, s'el va beure d'un sol glob, va deixar l'euro que valia sobre la taula i se'n va tornar per on havia vingut: ni rastre del gos, del cotxe, de l'abric ni del gorret de llana. Sobre les cinc de la tarda, jo també me'n vaig anar del bar i no hi vaig tornar més.

1	<i>Error:</i>	<i>Línia:</i>	<i>Correcció:</i>	Total:
	<i>Justificació:</i>			
2	<i>Error:</i>	<i>Línia:</i>	<i>Correcció:</i>	Total:
	<i>Justificació:</i>			
3	<i>Error:</i>	<i>Línia:</i>	<i>Correcció:</i>	Total:
	<i>Justificació:</i>			
4	<i>Error:</i>	<i>Línia:</i>	<i>Correcció:</i>	Total:
	<i>Justificació:</i>			

5	Error:	Línia:	Correcció:	
	Justificació:			Total:
6	Error:	Línia:	Correcció:	
	Justificació:			Total:
7	Error:	Línia:	Correcció:	
	Justificació:			Total:
8	Error:	Línia:	Correcció:	
	Justificació:			Total:
9	Error:	Línia:	Correcció:	
	Justificació:			Total:
10	Error:	Línia:	Correcció:	
	Justificació:			Total:

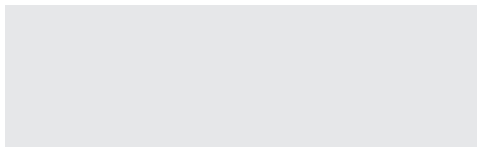
Espai per al corrector/a		
Secció 3	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
	Suma	
	Descompte per faltes	
Total		

[Pàgina per a fer esquemes, esborranys, etc.]

[Pàgina per a fer esquemes, esborranys, etc.]

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans